

GÜZEL

AHLAK

*Müminin her ahlak üzere ahlaklanır.
Fakat onda "yalan"la "iharet" bulunmaz."*

Hz Muhammed (s.a.v)

AHLAK VE İNSAN

Değerler Eğitimi Projesi kapsamında Nisan ayı için “Ahlak ve İnsan” konusu ele alınmaktadır. Bu bağlamda dört temel nokta üzerinde durulmuştur. Bu temel noktalar şunlardır:

- 1) Ahlâkın tanımı üzerinde durulmuştur.
- 2) Güzel ahlâka duyulan ihtiyaç üzerinde durulmuştur.
- 3) İnsanın ilişkiler dünyası ve bu ilişkiler dünyasındaki ahlâkî değerler üzerinde durulmuştur.
- 4) İnsan karakterinin ve toplumun gelişiminde ahlâkî değerlerin yeri üzerinde durulmuştur.

1. Ahlakın Tanımı

Arapçada "hulk" (veya huluk) kelimesinden türetilen Ahlâk, kelime olarak, "huy, karakter, hâl ve hareket tarzı" anlamlarına gelmektedir.¹ **Terim olarak** ise, Ahlâk'ı, çeşitli bakış açılarından ele almak ve tanımlamak mümkündür. Bu farklı tanımların ortak özelliklerini içerecek şekilde şu tanımlar yapılabilir:²

“Ahlâk, insanın kendisi dahil, varlıkla ve insanlarla ilişkilerinde nasıl davranması ya da davranmaması gerektiğini gösteren değer yargıları bütünüdür.”

“Ahlâk, bir toplumda genel olarak uyulması beklenen kurallar ve yapılması gereken görevlerin tümüdür.”

“Ahlâk, bir toplumdaki iyi ya da kötü sayılan davranışlar manzumesidir.”

Görüldüğü gibi **ahlâk, kelime olarak** öncelikle insanın karakter yapısını, yapıp etmelerini ifade etmek için kullanılırken; terim olarak ise üç farklı şekilde kullanılmaktadır. Buna göre “Ahlâk ile ya umumî bir hayat tarzı; ya bir grup davranış kuralı; ya da sözü edilen hayat tarzı ile davranış kuralları üzerinde yapılan fikrî bir araştırma dile getirilmektedir. Mesela "Budist ahlâkı veya Hıristiyan ahlâkı derken birinci tarzda; meslek ahlâkı veya iş ahlâkı derken de ikinci tarzda kullanılır. Üçüncü tarzda kullanıldığında ahlâk, felsefenin bir kolunu yani ahlâk felsefesini ifade eder”³

2. Güzel ahlâka duyulan ihtiyaç

Düşünce tarihi içinde ahlâk, deskriptif, normatif ve analitik⁴ gibi farklı şekillerde ele alınarak incelenmiştir. Hiç kuşkusuz bütün bu açılardan ahlâk'ı ele alıp incelemek ahlâk'ın gerekliliğinin temellendirilmesi açısından önem arz eder. Ancak amacımız bu genişlikte bir konuyu açıklamak olmadığından sadece analitik açıdan güzel ahlâk'ın önemine değinerek insanın ilişkiler dünyası ve bu ilişkiler dünyasındaki ahlâkî değerleri üzerinde durmaya çalışacağız.

Yukarıda belirttiğimiz tanımlardan da anlaşıldığı üzere ahlâk, fert ve toplum hayatının her alanını kapsayan bir müessesedir. Bu müessesenin esası olan ahlâkî değerler, ferdi ve toplumsal hayatı düzenlemeyi amaç edinen ve herkesin ortak değer olarak kabul edebileceği kurallar bütünüdür. Bu değerleri benimseyip yaşatabilmek, ferdi ve toplumsal hayatımızın devamlılığı ve selameti için önem arz etmektedir.

Sağlıklı gelişen insanlar, davranışlarını içgüdüsel veya gözü kapalı olarak değil, makul ve ahlâkî olarak gerçekleştirirler. Yine bu insanlar, doğruluğu ve doğru sözlülüğü, ahde vefayı, affetmeyi, bağışlamayı, güler yüzlü olmayı,

¹ Recep KILIÇ, *Ahlâkın Dinî Temeli*, Ankara 1992, s. 1.

² Komisyon, *Temel İslam Bilgileri Ahlakım*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2007, s. 10

³ Recep KILIÇ, *Felsefe Dünyası*, Sayı: 8, Temmuz 1993, s. 68-78

⁴ Ahlâkın **deskriptif** bir yaklaşımla ele alınması, bilim adamının tarzıdır. Bu tarz, "ahlâk fenomenlerinin bir antropolog, tarihçi, psikolog ve sosyolog tarafından tecrübi, tarihi veya ilmî olarak ele alınması demektir." Bilim adamının tarzında ahlâk olgusunun tespiti esastır. Bu sebepten, bilim adamı sıfatıyla kişinin herhangi bir ahlâkî değerlendirme yapması söz konusu olmaz; **Normatif** yaklaşımda filozof, birtakım ahlâkî ilkeler koyar, bir hayat modeli oluşturmaya gayret eder; **Analitik** yaklaşımda ise ahlâk filozofu; "iyi", "kötü", "doğru" ve "yanlış" gibi ahlâk kavramlarının anlamlarını açıklar, ahlâk ilkelerinin mantikî açıdan tahlilini yapar. Bu ilkelerin doğruluğunun tespit edilip edilemeyeceğini sorgular. Geniş bilgi için bkz.: Recep Kılıç, *Felsefe Dünyası*, Sayı: 8, Temmuz 1993, s. 68-78

yardımlaşmayı ve paylaşmayı; kendilerini ve sorumluluk sahibi oldukları kimseleri günahtan, kötülükten uzaklaştırmayı gaye edinen güzel ahlak sahibi kimselerdir.

Bizler, ahlâkî olarak yapılması gereken davranışlara iyi; yapılmaması gereken Davranışlara da kötü deriz. Mesela, derse geç gelen bir öğrencinin öğretmene niçin geciktiğini belirtirken doğruyu söylemesini iyi, yalan söylemesini ise kötü olarak nitelendiririz. Güzel ahlaklı insanlar İyi davranışları yapmayı seçerken kötü ahlaklı insanlar da kötü davranışları seçerler.

Analitik açıdan bakıldığında güzel ahlak, insanı temizler, arındırır. Bu nedenle, iyi bir davranışta bulunan kişi, kendini rahat hisseder, manen kötülüklerden arındığına inanır. Tıpkı, maddi hayatta temizlenmeye ihtiyaç hissettiği gibi, manevi hayatta da kötülüklerden kurtulmaya ihtiyacı vardır. Sadece kötülükleri terk etmek yeterli değildir; yerlerine iyilikleri koymak lazımdır. Sevgili Peygamberimiz, **Bir fenalık yaparsan, arkasından iyilik yap, fena işi silip götürsün** demiştir.

Böylece iyilik, bir temizlenme veya arınma vasıtasıdır. Esasen, bu tarzdaki bir arınma anlayışı, insanın yaratılışına uygun gelen psikolojik tedavi yöntemidir. Bu sebeple, hemen hemen bütün filozoflar ve ahlakçılar, manen temizlenmek için, iyilikler yapmak gerektiğini ifade etmişlerdir. İnsanı manen temizleyen ve bu yolda ona mutluluğu kazandıran iyilik, fazilet olarak adlandırılmıştır. Fazilet, "iyi" diye nitelendirilen, insanda mevcut mümeyyiz bir vasıftır.⁵

Güzel ahlakı elde etmek için, Cenabı Hakkın emirlerine uyup, yasaklarından da sakınmalı; peygamber efendimizin sünnetine uygun hareket etmeli, her türlü haram, zulüm ve haksızlıklardan uzak durmalı, her an ve her yerde Allah'ın gözetiminde olduğumuzu hatırlamalı, kimsenin aleyhinde konuşmamalı, kimseyi rahatsız etmemeliyiz.

3. İnsanın İlişkiler Dünyası ve Bu İlişkiler Dünyasındaki Ahlâkî Değerler

Dünyaya gelen her insan varlıkla bağlantı içindedir. Her insanın doğal ve tarihsel çevresiyle ve diğer insanlarla ilişkileri vardır. Bu sırada ortaya çıkan ahlâk, kişinin başka insanlara yönelen tutum ve davranışlarıyla bizzat yaşayarak var kıldığı ilişkilerde şekillenmektedir. İnsanın diğer insanlarla olan ilişkisi ancak ahlâkla anlam kazanmakta ve belli bir düzene kavuşmaktadır.

Biz, tutum ve davranışlarımızla ilişkide olduğumuz insanlara bir şeyler yükleriz; diğer insanlar da, bize yapacağımız bir şeyler yüklerler. Bunlardan bazılarına, haklar ve yükümlülükler adını veririz. Bu noktada bir ödev ahlâkî ortaya çıkar ki bu, ahlâk sahasının en aslı temeli ve çekirdek unsurudur. Ayrıca insanlar, düzenli bir sosyal hayata sahip olmak için davranış kuralları, ilke ve esaslar ortaya koyarlar. Her toplum bu kabil ilke kural ve esaslara sahiptir. Gelenek ve görenekler de bu bakımdan anlamlıdır. Hukuk da son derece önemlidir. Ahlâk ise birlikte yaşama sanatıdır.⁶

İnsanlar arası ilişkilerde ortaya çıkan ahlâk değerleri, en basit şekliyle "iyi" ya da "kötü" şeklinde nitelendirilen davranışlarla ilgili değerlerdir. Birilerine "yardım etmek nasıl bir davranıştır?" diye sorulunca, "iyi" bir davranıştır; "yalancılık nasıl bir davranıştır?" diye sorulunca, "kötü" bir davranıştır şeklinde değerlendirilmesi ahlâkî bir değerlendirmedir.

İnsanın olduğu her yerde değer ve değerlendirme olacaktır. Bu değerler, bizi ilgilendirdiği gibi başkalarını da ilgilendirir ve dolayısıyla hayatımızı derinden etkilediği için önemli değerlerdir. Bu çerçevede düşünüldüğünde ahlaki değerlerin bir takım işlevleri bulunmaktadır.⁷ Bunları şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Ahlâkî değerler, davranışlarımızı yönlendiren ilkelerdir.
- Ahlâkî değerler, insanlara iyi ve kötünün ne olduğunu gösterir.
- İnsan için iyi hayatın ne olduğu ya da insanın nasıl yaşaması gerektiği, ancak ahlâkî değerler ile belirlenir.
- Ahlâkî değerler, bize insan olma bilincini verir.

⁵ <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/37/781/10017.pdf>

⁶ Komisyon, a.g.e., s. 12-13

⁷ Komisyon, a.g.e. s. 13-14

4. İnsan karakterinin ve toplumun gelişiminde ahlâkî değerlerin yeri

İnsanın en büyük görevi, hayatın anlamı, gayesi ve gerçek değerini keşfetmek ve diğer insanlarla paylaşmaktır. Ahlâkî değerler, insanı insan yapan değerlerdir. Bu değerlerin tümü insanı oluşturur; eylemlerimiz, davranışlarımız ve seçimlerimiz şahsiyetimizin/karakterimizin ifadesidir.

İnsanın şahsiyeti, karakteri, yaşantısı ile oluşur ve gelişir. Ahlâkî yaşantı, insanın şahsiyetini oluşturan, hayatı boyunca devam eden tutarlı olma halidir. Bu yüzden ahlâkî hayat, içimizdeki iyiliği sürdürdüğümüz, her zaman iyi niyet sahibi olduğumuz hayattır. Ahlâkî hayat, insanın şahsiyetini geliştirerek inşa eder. Bu inşa sürecinde kişi, kendi bencilliğinden çıkar ve içindeki özle karşılaşır. Bu karşılaşmada, Yunus Emre'nin "**bir ben vardır bende benden içeri**" deyişinde olduğu gibi içimizdeki, en derinimizdeki öz "ben"i fark ederiz. Bu öz "ben," hem kendine hem de diğer varlıklara saygı duyar ve aynı zamanda tüm var olanlar karşısında sorumlu olduğunu hisseder. Zira ahlâk, varlıktan sorumlu olmak, insana ve hayata saygılı olmak demektir.

Ahlâkî, "şahsiyet/karakter" olarak tarif edersek, her insanın ortak olan ve bütün insanlarca paylaşılmış olan insanî değerlerden yeterince pay almış bir "benlik" geliştirmek zorunda olduğu kolaylıkla anlaşılabilir. Şahsiyetin gelişmesi, iyi ortamlarda gerçekleşir. Bu yüzden kişinin iyi olan şeylerle ilişkisi, şahsiyetinin gelişiminde fayda sağlar. Kişiliği geliştirmeyen, engelleyen şeyler ise kötüdür. İnsan şahsiyetini geliştirmek ve olgunlaştırmak için iyiliklere yönelmeli, kötülüklerden uzak durmalıdır.

Bunun yanı sıra ahlâk, insanlar arasındaki ilişkilerin temelidir. İnsan, bir toplum içinde ancak ahlâkî değerler ile insanlığını yaşama imkânı bulabilir. Toplumun dışında kalarak tek başına insanca yaşamak mümkün değildir. Çünkü insan yaratılıştan sosyal bir varlıktır.

Ahlâkî değerler bir toplumda ne derecede kök salar, benimsenir ve gelişirse, o toplumda o derecede ahlâklı ve karakterli insan yetişir. Ahlâkî bir hayat hususunda kişinin, başkalarıyla daima işbirliği içine girmesi gerekir. Çünkü insanlar, karşılıklı olarak birbirinin karakterini etkiler. Bu etkileme sürecinde ahlâkî değerleri yaşamak ve paylaşmak, bireyin ve toplumun gelişimi için zorunludur.

Ahlâkî değerler arasında en başta geleni insanın insana saygı duymasıdır. Bu yüzden ahlâk, bir anlamda başkalarını gözetmek, kendi hareketlerimize dikkat etmek ve başkalarıyla düzeyli bir ilişkiyi gerçekleştirmekle somutlaşır.

İnsanın mutluluğunun, ancak sosyal faaliyetlere katıldığında artacağı; bireysel olarak yapamadığımız şeyleri paylaşım ve karşılıklı işbirliği ile yapabileceğimizi; birbirimizin sıkıntısını paylaşmakla hayatı kolaylaştırabileceğimizi, tek başına karşı çıkamadığımız kötülüklerin üstesinden grup işbirliğiyle gelebileceğimizi unutmamamız gerekir.

“Ahlâkı

güzel olan insan,
her yaşta **güzeldir.”**

Hz. Muhammed - sav -

Ahlak insanın özellikleri ve huylarının bütünüdür. Ahlaklı olmak, İnsanın güzel, doğru ve iyi davranışlarda bulunması, çirkin yanlış ve kötü davranışlardan uzak olmasıdır. İnsanların güzel ahlak sahibi olması dinimizin temel amacıdır. İslam dininin ahlak prensipleri en son, en güzel, en yüce ahlaki prensiplerdir. Son peygamber ve insanların en güzel huylusu Hz. Muhammed için Kur'an-ı Kerim'de *"Elbette sen yüce bir ahlaka sahipsin"* (68/Kalem, 4) buyurulmaktadır.

İslam ahlakının temelinde Allah'ın emir ve yasakları vardır. Ahlak güzel davranışları yapıp bunları huy haline getirmeye, kötü davranışlardan uzak durup kendini korumaya çaba göstermektir.

Güzel ahlak, hem insanın bizzat kendisine hem de içinde yaşadığı topluma çok büyük faydalar sağlar. Toplumsal huzur ve güvenin oluşması, insanların mutlu olması iyi geçinme, sevgi, saygı, gibi olumlu sonuçlara ancak güzel ahlaklı insanlar sayesinde ulaşır.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

- İnsanları Cennete sokan Allah korkusu ve güzel ahlakıdır. **[Hakim]**
- İnsanoğluna verilen en güzel şey, güzel ahlakıdır. **[İbni Mace]**
- Güzel ahlak, gelmeye gitmek, kötülük edeni bağışlamak, vermeyene vermektir. **[Beyheki]**
- Ahlakı güzel olan kimseyi, Cehennem ateşi yakmaz. **[Taberani]**
- Bana en yakın olanınız, ahlakça en güzel olan ve etrafındakilerle hoş geçinenlerdir. Bunları herkes sever, bunlar da herkesi sever. **[Taberani]**
- Mümin, ünsiyet eder ve kendisiyle ünsiyet edilir. Yani, sevilip kendisiyle iyi geçinilir. İyi geçinmeyen ve kendisiyle geçinilemeyen kimsede hayır yoktur. **[Hakim]**
- Allah için dost olan iki arkadaş, buluştukları zaman, biri diğerini yıkayan iki el gibi, biri diğerinden istifade eder. **[Deylemi]**
- Allah için dost olan kimseyi, Allahü teâlâ, Cennette hiçbir ameli ile ulaşamayacağı yüksek dereceye yükseltir. **[İbni Ebiddünya]**
- Allah için seven iki arkadaştan en iyisi, arkadaşını daha çok sevendir. **[Hakim]**
- Aişe radiyallahu anha'dan şöyle dediği rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu duydum: "Şüphesiz ki mü'min ahlakının güzelliği ile oruç tutup gece ibadeti yapanın derecesine ulaşır."
- Ebu Ümame'den şöyle dediği rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki: "Ben, haklı olsa bile cidali (tartışmayı) terk eden için cennetin kenarında bir eve kefilim. Şaka dahi olsa yalanı terk eden için cennetin ortasında bir eve kefilim ve ahlakı güzel olan kimse için cennetin en yükseğinde bir eve kefilim."
- Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: "Ben, ancak güzel ahlakı tamamlamak üzere gönderildim." (2) Bir rivayette de şöyle buyurur: "Ben, ancak yüce ahlakı tamamlamak üzere gönderildim"
- Sa'd b. Ebi Vakkas'dan rivayet olunan sahih hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: "Şüphesiz ki Allah, ahlakın yücesini sever ve aşağılığından hoşlanmaz" (1) Bilir misin, güzel ahlak nedir? Hadis alimi ve zühd sahibi İmam Abdullah b. Mübarek onu bize şöyle tanımlamıştır: "O (güzel ahlak); güler yüzlü olmak, iyilikte bulunmak başkalarına eziyet vermemektir."
- Kıyamette Arşın etrafında, yüzleri ayın 14'ü gibi parlayan insanlar için kürsüler kurulur. Herkes feryat ve figan ederken onlar sakinlerdir. Herkes korku ve dehşet içinde iken onlar üzülmez. Onlar, Allah için birbirini sevenlerdir. **[Hakim]**
- Arşın etrafında nurdan kürsüler vardır. Burada nur gibi parlayan insanlar bulunur. Peygamberler ve şehitler bunlara gıpta ederler. Bu kimseler, Allah için birbirini seven, Allah için buluşan, Allah için birbirini ziyaret edenlerdir. **[Nesai]**
- Allahü teâlâ buyurur ki: Benim için birbirini ziyaret eden benim sevgimi kazanmıştır. Benim için birbirini sevenler benim sevgime mahzar olmuştur. Benim için erenler, benim sevgimi hak etmiştir. Benim için birbirine yardım edenler, muhabbetimi kazanmıştır. **[Hakim]**
- **Allahü teâlâ kıyamet günü buyurur ki:** Benim azametim için birbirini sevenleri hiçbir himayenin bulunmadığı bugün, rahmetim altında himaye ederim. **[Müslim]**
- İmanın temeli ve en kuvvetli alameti, hubb-i fillah ve buğd-i fillahtır. Yani Müslümanları sevmek ve Müslümanlara düşmanlık edenleri sevmemektir. **[İ. Ahmed]**
- Cenab-ı Hak, İsa aleyhisselama buyurdu ki: Eğer yer ve gökte bulunan bütün mahlukatın ibadetlerini yapsan, dostlarımı sevmedikçe ve düşmanlarıma düşmanlık etmedikçe, hiç faydası olmaz. **[İ. Gazali]**
- İsa aleyhisselam buyurdu ki: Allah düşmanlarına buğzedip, Allahü teâlânın sevgisini kazanın! Onlardan uzaklaşarak Allaha yaklaşın! Onlara kızarak Allahın sevgisini arayın! Gördüğünüz zaman Allahü teâlâyı hatırlatan, sözü ile iyiliklerinizi artıran ve sizi iyiliğe teşvik edenlerle arkadaşlık ediniz!
- Allahü teâlâ Musa aleyhisselama: Kendine dost ara! Herhangi bir arkadaşın, seni benim sevgime teşvik etmezse, o senin düşmanıdır buyurdu.
- Davud aleyhisselama da şöyle buyurdu: Kendine dost ara! Beni sevmekte sana uymayanlarla arkadaşlık etme! Çünkü onlar senin düşmanıdır, kalbini karartır ve seni benden uzaklaştırmağa çalışır. **[İ. Gazali]**

- Demir mahiyetindeki cehaleti, altın gibi faydalı ve kıymetli kılan da ancak, ahlâk ve fazilettir.
- Aldatılsan dahi sakın kimseyi aldatma!... Ayrıca en yüksek bir fazilet olduğu halde, çok defa insanların kaybetmesine sebebiyet veren sadakat ve istikametten asla ayrılma!
- Günümüzde ahlâk telâkkisi, artık, eskilerin anladıkları gibi bir faziletler topluluğu şeklinde anlaşılıyor. Bugünün insanı, onu, daha çok toplumsal nezaket ve terbiye şeklinde anlamak istiyor. Bu şekliyle olsun onu, herkeste görebilseydik bari..!
- Ahlâk insanoglunun davranışlarıyla alâkalı bir kısım yüksek düsturlar ihtiva eder ki, hepsi de ruhun yüksekliğinden kaynaklanmaktadır. Buna binaen diyebiliriz ki, kendi ruhuyla içli-dışlı olamamış kimselerin, ahlâk kurallarını da uzun zaman temsil edebilmeleri oldukça zordur.
- Önceleri “ahlâk kitaplarda kaldı” derlerdi. Şimdi “eski kitaplarda kaldı” diyorlar. Öyle de olsa, eskitilmek istenen bu kıymetli şeye ne kadar “yeni” feda edilse de değer.
- Kendi menfaatini başkalarının menfaatine feda etmek, ruh yüksekliği ve civanmertliktir. Karşılığında herhangi bir menfaat beklemeden hep hayır işleyenler, beklenmedik bir yerde bütün hayırlı düşünce ve işleriyle karşılaşır.

**İnsanlara verilen şeylerin
en hayırlısı,
güzel ahlaktır.**

Hadis-i Şerif

Ahlak deęeri ile ilgili güzel bir hikâye

SU, ATEŞ VE AHLAKIN HİKÂYESİ

Ateş, su ve ahlak bir yolda buluşmuşlar. Tanıştıktan sonra bir muhabbete tutuşmuşlar. Başlamışlar kendilerini tanıtmaya.

Ateş başlamış söze.

Bendeniz ateş: Ben demiş aşığımdır kimi zaman karanlıklarda, kimi zaman soğuklarda ısınmaya sebebim. Kimi zaman güneşim, kimi zaman bir kor parçasıyım yakarım hoşuma gitmediğinde önüme ne gelirse. Çok iyiyimdir. Benden çok kere istifade edilebilir der ve ekler ateş. Fakat bir sinirlenirsem yakarım etrafımda ne varsa kimi zaman yangın olurum ansızın yakalarım en boş anlarda der. Onun için benimle aranızı iyi tutun der.

Su başlar söze

Bendeniz der su: Hayat kaynağıyım. Yokluğum çok kötüdür. Ben olmazsam yaşayamaz mahlûkat. Her hayatta ben varım der. Benim olduğum yerde hayat. Sonra başlar ateşin yaptığı gibi zararlarından bahsetmeye.

Fakat der ben bir kızarsam sel olurum bazen, bazen bir fırtınayla gelirim ne varsa yutarım der. Onun için benle aranızı iyi tutun der.

Sıra gelir ahlaka

Bendeniz ahlak: Hayat düzeninde benim yerim başkadır der. Benim hiç bir kötülüğüm yoktur. Kimseyide tehdit etmem der.

Sonra ateş girer söze

ben bu arkadaşlığı çok sevdim der. Hani olurda bir gün birbirimizi kaybedersek nasıl buluşacağız der.

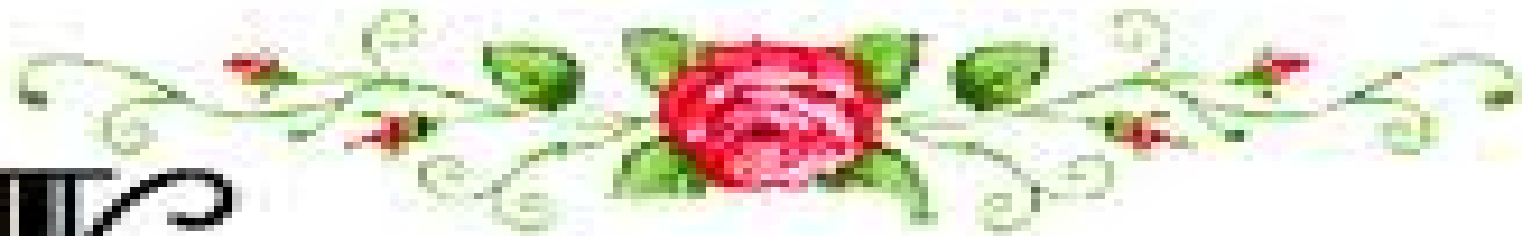
Su derki beni kaybederseniz eğer bir yağmur gördüğünüzde kaçmayın yaklaşın ben orada olurum der.

Ateş derki beni kaybederseniz eğer bir duman görürseniz, bir sıcaklık hissederseniz hemen gelin ben orada olurum der.

Sıra gelir ahlaka söylediği söz çok manidardır.

Siz siz olun beni sakın kaybetmeyin der.

**EĞER BENİ BİR DEFA KAYBEDERSENİZ
BİR DAHA BULMANIZ MÜMKÜN OLMAYABİLİR....**

Kötülüğe rağmen '' İYİLİK

''...Yanlışlığa rağmen ''

DOĞRULUK ''...Zorluğa rağmen

'' **CESARET** ''...Ve uzaklığa
rağmen '' **VEFA**'' ....

Asil insanların kudretidir...!

GÜZEL AHLAK

İnsanlık bir erdemdir güzel ahlak olmalı
Yaratanın sevgisi tam yüreğe dolmalı
Yaşarken şu dünyada şerefle kalmalı
Tükenmeyen sermaye KALACAK güzel
Ahlak

Verilecek hesapta, manen hazırsan O'na
İradene mükafat, bil ki verilir sana
Onurlu görevini, durma taşı en sona
Nefsini faziletli, KILACAK güzel ahlak

Malın varsa sevinme, hürmete esas değil
Soyun sopun evladın, saymaya kısas değil
Adamlığın mihengi, makama da has değil
Seni üstün sadece, KILACAK güzel ahlak

Nezakat yenik düştü, teslim oldu kabaya,
Evladı dalga geçer, hürmet etmez babaya,
Emekler boşa gider, yazık bunca çabaya,
Korkarım tez zamanda ÖLECEK güzel
ahlak

Şanımız Türk milleti, sağlamdır temelimiz
Hep ahlaklı olmaktır her zaman emelimiz
Ahlaklı olunursa gönüldedir yerimiz
Kimliğimiz durdukça KALACAK güzel
ahlak

Kötülükte yok kazanç, gösterelim
merhamet
Yoksulu doyuralım, malda bize emanet
Yapılan her hizmette, gözetilsin adalet
Değişse de değerler, KALACAK güzel
ahlak

Ne zaman sevgi-saygı vazgeçilmez olursa
İyi niyet, hoşgörü hep öncelik bulursa
Maneviyat maddeye daim galip gelirse
O zaman anlamını BULACAK güzel ahlak

Dürüstler meydanları bırakıp gidecekse,
Gün gelip de sürüler çobanı gidecekse,
Eğer bu düzen böyle sürüp gidecek ise;
Zaten ağır yaralı, ölecek güzel ahlâk

Hesap günü temize, kavuşmayı umanlar
Tüm davranışlarıyla, itikada koşarlar
Huzuru yanlış yerde, aramayın insanlar
Hidayetin tek yolu, OLACAK güzel ahlak

Güzele doyulur da, güzel huya doyulmaz
Dış görünüşle ahlak, bir kefeye konulmaz
Öyle bir cevherdir ki, cam tepsikle
sunulmaz
Yeni nesillerde de, OLACAK güzel ahlak

Aldı başını gitti hepimizde aymazlık,
Kimilerinde açlık, kimimizde doymazlık
Eğer devam ederse bizde vurdum-
duymazlık
Korkarım gözyaşını silecek güzel ahlâk

Karanlık ilişkiler çevrilen kirli çarklar
Artık şehire indi dağlardaki alçaklar
İlköğretim çocuğu birbirini bıçaklar
Korkarım anılarda kalacak güzel ahlak

Erdemdir insanın, aslolan yapı taşı
Karakter değil mi ki, gerçek dostluğun aşısı
Yürek gücüdür asıl, bir bir silen gözyaşı
Gönül gözünü açık, KILACAK güzel ahlak

Her şeyin başı sabır, marifettir katlanmak
İlim yolu yokuştur, çok zordur takatlanmak
Evladına doğruyu, öğretmektir tatlanmak
Umutlu yarınlarda, GELECEK güzel ahlâk

Sorun-morun diyerek ,masaya yatırmışlar
Namusunun eline kelepçeyi vurmuşlar
Fırsatçılar meydanı boş bulup kudurmuşlar
İffetle sulanmazsa solacak güzel ahlak

Fazilet hissi sende, kalpte kalkan olacak
Adavete adavet, yalnız korku salacak
Haya edep kumaşın, libas diye kalacak
Kokusunu gül gibi,SALACAK güzel Ahlak

Saygı umma küçükten, esirgersen sevgini
Sözüne rağbet için, öğren dinlemesini
Hürmet bekliyorsan bil, meclise girmesini
Veren toplum alırken, BULACAK güzel
ahlak

İnsana insan gibi, güzeldir değer vermek
Hata yapsa bilmeden, kolaydır onu yermek
Salih niyet olunca, beklersin dostluk
görmek
Karanlık günlere, DOLACAK güzel ahlâk

Adetleri farklıdır, birbirinden yörenin
Kuşaklara aktarmak, gereğidir törenin
En büyük mirasıdır, çocuğuna verenin
İleride misliyle, GELECEK güzel ahlak

Sevgi, şefkat, tevazu, onaylıyor bizleri
Nefisle mücadele, güçlü kılar sizleri
Vicdanlar seslenerek, coştursun dilsizleri
İslam'ın öğretisi KALACAK güzel ahlak

Sevgi, şefkat, merhamet, güzel ahlakın özü
Yunus Emre, Mevlana, söylemişler son
sözü
Biz de iki laf ettik, duyan olursa bizi;
Erdemle beslenmezse SOLACAK güzel
ahlak

Hazreti Muhammed'i örnek alan insanlık
Mutluluğu yakalar, kalmaz sosyal hastalık
O'nun ışığı yoksa, evet her yer karanlık
O gönülde durdukça, KALACAK güzel
ahlâk

Nesillerden bugüne, taşındı gelenekler
Yöre yöre değişken, yaşandı görenekler
Atalardan yadigâr, tarihim bizi bekler
Karanlığı ortadan, BÖLECEK güzel ahlak

Geriye bir dön de bak dün neydin bu gün
nesin
At elini başına durur mu hala fesin
Şanlı tarih kaynağım ,ordan alırım esin
Duygular hep ölse de KALACAK güzel
ahlak

Kin, öfke, nefret ile, söndü nice ocaklar
Töre, berdel diyerek, hep boş kaldı
kucaklar
Tutulmuş yanlış yolda, toprağı saracaklar
Belki bir gün kavgayı, SİLECEK güzel
ahlak

Koyduğun kural bana, bu nemenem istektir
Çiğnediğin ilkenin, zararı gelecektir
Halk bunun hesabını, senden isteyecektir
Nizamsız kabineyi, SİLECEK güzel ahlak

Hikmet elin yordamı, akli selim herkese
Haktan mihenk olsun,vicdan terazisine
Hiç kuvvet verilir mi, güçlünün nefesine
Doğruyla kıyam bulup, KALACAK güzel
ahlak

Bir evlat yetiştirmek, en güzel payemizdir
Topluma kazandırmak, biricik gayemizdir
Yetişmiş gençlerimiz, asıl sermayemizdir
Nesillere emanet, KALACAK güzel ahlak

GÜZEL
LAHLAK

EN İYİ DOSTTUR.

EN İYİ DOSTUNU

ANLAT!

İhtiyaç
sahiplerini
rahatsız etmeden
yapılan iyilik, gizli iyiliktir.
Böyle iyilikler ummadığın yerde,
ummadığın biçimde sana döner.

iyilik Bul iyilik Yap

